

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1984-1985**

3 JULI 1985

Voorstel van wet houdende wijziging van de artikelen 170 en 171 van het Kieswetboek en van de artikelen 57 en 58 van de gemeentekieswet

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER GERITS**

De auteur van het voorliggend voorstel van wet wenst een groter belang toe te kennen aan de persoonlijke keuze van de kiezer bij het uitbrengen van zijn stem, dan aan de orde van voordracht van de kandidaten vastgesteld door de politieke partijen.

Voorgesteld wordt dan ook de toevoeging van lijststemmen aan de naamstemmen te schrappen uit het Kieswetboek en uit de gemeentekieswet.

Een senator legt er de nadruk op dat het, met de bestaande wetgeving, voor de kiezer bijna onmogelijk is de rangorde van de lijsten te wijzigen. Hij vindt het verantwoord dat de partijen zelf hun lijsten samenstellen, doch kan niet akkoord gaan met het feit, dat de door de wet voorziene regeling tot gevolg heeft dat de door de partijen vastgestelde

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Paque, voorzitter; Adriaenssens, De Baere, De Kerpel, Flagothier, Geldolf, J. Gillet, Grosjean, Hubin, Luyten, mevr. Panneels-Van Baelen, de heren E. Peetermans, T. Toussaint, Vandenhautte, Vandermarliere, Vandezande, Van Herreweghe, Van houtte, Van Rompaey, Wintgens en Gerits, verslaggever.

R. A 13171

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

818 (1984-1985) : N° 1 : Voorstel van wet.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1984-1985**

3 JUILLET 1985

Proposition de loi modifiant les articles 170 et 171 du Code électoral et les articles 57 et 58 de la loi électorale communale

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR
PAR M. GERITS**

L'auteur de la proposition à l'examen entend accorder au choix personnel de l'électeur lorsqu'il émet son suffrage une plus grande importance qu'à l'ordre de présentation des candidats établi par les partis politiques.

Il propose dès lors de supprimer, dans le Code électoral et dans la loi électorale communale, la disposition prévoyant l'adjonction de votes de liste aux votes nominatifs.

Un sénateur fait observer que, dans l'état actuel de la législation, il est quasi impossible à l'électeur de modifier l'ordre de présentation des listes. Il estime justifié que les partis composent eux-mêmes leurs listes mais ne peut marquer son accord sur le fait que le système prévu par la loi ait pour conséquence que l'ordre établi par les partis

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. Paque, président; Adriaenssens, De Baere, De Kerpel, Flagothier, Geldolf, J. Gillet, Grosjean, Hubin, Luyten, Mme Panneels-Van Baelen, M. E. Peetermans, T. Toussaint, Vandenhautte, Vandermarliere, Vandezande, Van Herreweghe, Van houtte, Van Rompaey, Wintgens et Gerits, rapporteur.

R. A 13171

Voir :

Document du Sénat :

818 (1984-1985) : N° 1 : Proposition de loi.

rangorde een absolute prioriteit geniet, waardoor de wil van de kiezer van ondergeschikt belang wordt.

Een lid bevestigt dat de huidige regeling veel macht toekent aan de partijen maar betreurt terzelfder tijd dat te weinig burgers lid zijn van deze partijen waardoor ze een grotere invloed zouden kunnen uitoefenen op het bepalen van de rangorde van de kandidaten.

Meerdere leden vrezen dat de afschaffing van de lijststem tot gevolg zal hebben dat nog slechts deze kandidaten, die beschikken over voldoende financiële middelen of propagandamogelijkheden, verkiesbaar zullen zijn.

Een lid is in dat verband de mening toegedaan dat het huidig systeem een billijk evenwicht schept tussen partij en individu.

Een ander lid meent dat men het militeren binnen een partij niet mag onderschatten aangezien het de basis vormt voor de lijtsamenstelling.

Een lid wijst erop dat het wetsvoorstel zowel op de nationale als op de gemeentelijke verkiezingen slaat. Deze twee verkiezingen zijn echter niet vergelijkbaar. Bij gemeenteraadsverkiezingen wordt de lijst inderdaad door de kiezer gemakkelijker gewijzigd. Om die reden meent het lid dat op zijn minst een onderscheid zou dienen gemaakt te worden tussen gemeenteraadsverkiezingen en parlementaire verkiezingen.

De Minister van Binnenlandse Zaken verklaart dat het voorstel van wet het voordeel heeft bepaalde problemen zeer scherp te stellen. Deze aangelegenheid dient echter in een breder kader besproken te worden. Hij wijst er tevens op dat het wetsvoorstel geen melding maakt van de provinciale verkiezingen en dat het doel dat door de indiener van het voorstel wordt beoogd heel wat bijkomende wijzigingen aan de kieswetgeving veronderstelt.

**

De artikelen alsmede het geheel van het voorstel van wet worden verworpen met 16 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

**

Dit verslag wordt goedgekeurd bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

De Verslaggever.
J. GERITS.

De Voorzitter,
G. PAQUE.

bénéficie d'une priorité absolue et qu'il ne soit plus accordé qu'une importance secondaire à la volonté de l'électeur.

Un membre confirme que le système actuel attribue de larges pouvoirs aux partis mais déplore par la même occasion qu'un nombre trop restreint de citoyens soient membres de ces partis, ce qui leur permettrait d'avoir plus d'influence sur la détermination de l'ordre de présentation des candidats.

Plusieurs membres craignent que la suppression des listes n'ait pour effet que ne soient plus éligibles que les candidats disposant de moyens financiers ou de propagande suffisants.

Un membre estime à ce propos que le système actuel crée un équilibre équitable entre le parti et l'individu.

Un autre membre considère qu'il ne faut pas sous-estimer au sein d'un parti le militantisme qui est à la base de la formation de la liste.

Un membre relève que la proposition de loi s'applique aussi bien aux élections nationales que communales. Or, ces deux élections ne sont pas comparables. En effet, dans le cas des élections communales, la liste est facilement modifiée par l'électeur. Pour cette raison, l'intervenant pense qu'il faudrait au moins faire une distinction entre les élections communales et les élections législatives.

Le Ministre de l'Intérieur déclare que la proposition a l'avantage de poser clairement certains problèmes. La question doit cependant être envisagée dans un cadre plus large. Il observe également que la proposition de loi ne parle pas des élections provinciales et que le but poursuivi par l'auteur de la proposition suppose un grand nombre de modifications supplémentaires à la législation électorale.

**

Les articles ainsi que l'ensemble de la proposition de loi ont été rejetés par 16 voix contre 1 et 2 abstentions.

**

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

Le Rapporteur,
J. GERITS.

Le Président,
G. PAQUE.